

سرامد اقتصاد

پنج‌شنبه ۱۹دی ۱۳۹۸ - شماره ۶۸۸

گزارش

سفره‌های زیر زمینی، خالی از آب و اعتبار

سنگد کسری ۱۳۰ میلیارد مترمکعبی مخازن آب‌های زیر‌زمینی در حالی است که ۷۷۰ هزار حلقه چاه مجاز و غیر مجاز بالای جان این مخازن شده و نیز اعتبارات تخصیصی، کفاف مقابله با این وضعیت را نمی‌دهد.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، منابع آب‌های زیر‌زمینی یکی از اصلی‌ترین و مهم‌ترین مولفه‌های تامین آب کشورمان چه در بخش کشاورزی، چه شرب و چه سایر مصارف به شمار می آیند.

بااین حال این منابع تجدیدناپذیر مورد بی مهری مردم و مسوولان قرار گرفته‌اند؛ به گونه ای که اکنون بیش از ۷۷۰ هزار حلقه چاه مجاز و غیر مجاز مانند زالو به جان این سفره ها افتاده و شیره جان آنها را می‌مکند و از طرف دیگر اکثر اعتبارات بخش آب به سمت آب‌های سطحی و ذخیره سازی آنها متوجه‌است.

سال ها بی توجهی به این منابع و تصویب برخی قانون‌ها که روند حفرچاه‌ها را سرعت داد بالای جان منابع آب زیر‌زمینی شد به گونه ای که به گفته «قاسم تقی زاده خامسی» معاون آب و آبفای وزارت نیرو اکنون کسری این مخازن به بیش از ۱۳۰ میلیارد متر مکعب رسیده و تداوم آن می تواند دیران و ایرانی را به ورطه نابودی بکشانند.

عبدالله فاضلی فارسانی سر پرست دفتر حفاظت و بهره برداری منابع آب زیر‌زمینی شرکت مدیریت منابع آب ایران معتقد است کسری ۱۳۰ میلیارد مترمکعبی آب سفره های زیر‌زمینی در ۲۰سال اخیر زمینه مهاجرت و حاشیه نشینی نزدیک به ۲۰ میلیون نفر از جمعیت روستایی کشور را فراهم کرده و تداوم آن می تواند خطر ناک باشد.

وی روز ۱۰ دی ماه در نشست تخصصی بررسی طرح احیا و تعادل بخشی منابع آب در موسسه تحقیقات آب افروز؛ مهاجرت و حاشیه نشینی چالش مهمی است که بی توجهی به آن می تواند تهدیدات مهمی برای کشور به همراه داشته باشد. فاضلی ادامه داد: باید فکری برای احیا و تعادل بخشی به منابع آب زیر‌زمینی کرد، در غیر این صورت نابودی این منابع دور از انتظار نخواهد بود. حفر چاه یکی از روش‌های تامین آب از سفره‌های زیر‌زمینی است که از دیرباز مورد توجه ایرانیان قرار داشته‌است. مردمان این دیار کهن با حفر چاه، هم از آب آن برای شرب استفاده می‌کردند و هم کشتزارهای خود را آبیاری می‌کردند. در استفاده از آب چاه‌ها به دلیل حرمتی که داشت بر اساس اصول خاص، بهره‌برداری صحیح انجام می‌گرفت. اما با گسترده‌تر شدن خیمه خشکسالی در چند سال اخیر و به دنبال آن کم شدن آب‌های سطحی، استفاده از آب چاه بیش از پیش شد و این رویه نگران کنندم متولیان امر را واداشت تا نسبت به تدوین قانون برای برداشت آب از چاه‌ها اقدام کنند. طبق قانونی که مصوب شد، استفاده از منابع آب زیر‌زمینی از طریق حفر هر نوع چاه، قنات و توسعه چشمه در هر منطقه از کشور باید با اجازه و موافقت وزارت نیرو انجام شود و این وزار‌تخانه با توجه به خصوصیات زمین‌شناسی و وضعیت سفره آب زیر‌زمینی منطقه و مقررات پیش‌بینی شده در این زمینه، نسبت به صدور پروانه حفر و بهره‌برداری، اقدام می‌کند.

اما در سایه برخی بی‌توجهی‌ها و چشم پوشی‌ها روندحفرچاه غیر مجاز هم در این بین رشد چشمگیری پیدا کرد و بلایی بر تن تحیف آب های زیر‌زمینی شد.

«رضا اردکانیان» وزیر نیرو روز ۳۱ تیرماه در مجلس شورای اسلامی یکی از ریشه‌های اصلی اشاعه و ترویج چاه‌های غیر مجاز را قوانینی دانست که برخی مواقع تأثیرگذاری داشته‌اند و از جمله آنها بخشودگی حق‌النظاره‌ها را برشمرد.

وی از ماده‌واحده تعیین تکلیف چاه‌های فاقد پروانه که در عمل، افزایش بهره‌برداری را موجب شده است به عنوان یکی دیگر از عوامل تشدید چاه های غیر مجاز یاد کرد.

این دو قانون روند احداث چاه‌ها و به دنبال آن چاه غیرمجاز را سرعت داد و اکنون این موضوع به پاشنه آشیل منابع آب زیر‌زمینی شده است.

اردکانیان درباره تلاش برای پیشگیری از حفر چاه های غیر مجاز گفت: البته وزارت نیرو هم تلاش کرده با ابزار قانونی از جمله استفاده از ساز و کار شورای عالی آب، موضوع تعادل بخشی منابع آب زیر زمینی نحوه برخورد با چاه‌های غیر مجاز را پیگیری کند.

به نظر می رسد تداوم بی توجهی به سفره های زیر‌زمینی شرایط حادی را پیش روی همه قرار داده است که راهایی از آن نه فقط کار مسوولان، بلکه همه احاد جامعه‌است. /ايرنا

هشدار شرکت آبفای استان تهران به هموطنان

احمد نسب، نسبت به اتصال غیر مجاز شبکه فاضلاب به منازل مسکونی توسط برخی از پیمانکاران هشدار داد. به گزارش اقتصادسراسرآمد به نقل از باشگاه خبرنگاران، محمدرضا احمد نسب قائم مقام آبفا استان تهران با اشاره به اینکه پیمانکاران، مجاز به اتصال شبکه فاضلاب به منازل مسکونی نیستند گفت: اتصال شبکه به منازل مسکونی در قرارداد پیمانکاران درج نشده است، و ما به مشتر کان پیشنهاد می کنیم این روند را خود هموطنان انجام دهند.قائم مقام آبفا استان تهران ادامه داد: در این زمینه شر کت آب و فاضلاب هیچگونه مسئولیتی در این زمینه ندارد و مشتر کان باید برای اطلاع از رقم دقیق با استعلام از واحدهای صنفی مرتبط، از قیمت واقعی مطلع شوند.ا اضافه کرد: شر کت آبفا با پیمانکارانی که این فعالیت را انجام دهند، برخورد می کند؛ بنابراین مشتر کان می توانند شکایات خود را در این زمینه به ۱۲۲ اعلام کنند.

بررسی «اقتصادسراسرآمد»از تحولات بازار نفت بعد از انتقام سخت ایران

تپش تند قلب طلای سیاه

سنگد گروه انرژی - شبکه سی‌ان‌ان اعلام کرد، در پی تأیید وزارت دفاع آمریکا(پنتاگون) مبنی بر اصابت ده‌ها موشک بالستیک به پایگاه نظامی آمریکا در عراق و افزایش نگرانی‌ها درباره احتمال ادامه پاسخ‌های متقابل ایران و آمریکا، قیمت نفت افزایش یافت.قیمت هر بشکه نفت خام آمریکا و برنت در روز چهارشنبه به ترتیب به ۶۳ دلار و ۶۹ دلار رسید. حملات سه شنبه شب ایران به پایگاه نظامی آمریکا در عراق در پاسخ به ترور سردار "قاسم سلیمانی" از سوی آمریکا در بغداد بود و ایران از این اقدام آمریکا به عنوان "اقدام جنگی " یاد کرد و وعده داد به آن پاسخ می‌دهد.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، تنش‌ها بین ایران و آمریکا بعد از آنکه این کشور در اقدامی کور و خصمانه سپهبد حاج قاسمی سلیمانی را در عراق ترور کرد، وارد مرحله جدیدی شد به گونه ای که ایران از انتقام جویی سخت سخن گفت و در نهایت بامداد امروز پایگاه عین‌الاسدرا که یکی از بزرگ‌ترین پایگاه‌های هوایی آمریکا در عراق بود، هدف قرار داد. شاخص جهانی نفت، نفت خام برنت، روز چهارشنبه قبل از معاملات آتی ICE در سنگاپور با ۳.۴۸ دلارافزایش به ۷۱.۷۵دلار در هر بشکه افزایش یافت.شاخص نفت نفت وست تگزاس اینترمیدیت نیز ۲.۹۵ دلار معادل ۴.۷ درصد افزایش یافت و به ۶۵.۶۵دلار رسید.

امروز در مقایسه با روز قبل خود ۱.۴ درصد ریزش کرد. اکنون سهام شرکت آرامکو در مقایسه با قیمت اوج خود در سی و یکم دسامبر ۱۲ درصد کاهش پیدا کرده‌است و اکنون ارزش این شرکت ۱.۷ تریلیون دلار برآورد می‌شود. عربستان که شدیداً از وقایع اخیر و تأثیر آن بر روی بازارهای مالی کشورش نگران شده، در روزهای اخیر معاون وزیر دفاع و برادر ولیعهد این کشور را برای دیدار و گفتگو با مقامات آمریکایی به واشنگتن فرستاد. طبق اعلام منابع خبری، وی در دیدار با شان اسپیرو، وزیر دفاع آمریکا خواستار کاهش تنش ها با ایران و در امان ماندن کشورش از تحولات شده‌است.

در عین حال، دبیر کل اوپک همچنین در

نامه‌ای خطاب به رئیس‌جمهوری آمریکا اعلام کرد که این سازمان به تنهایی نمی‌تواند همه بار مسئولیت حفظ ثبات در بازار نفت را به دوش بکشد. محمد بار کیندو، اعلام کرد که تأسیسات نفتی عراق در امان هستند و تولید این کشور ادامه دارد.وی همچنین ابراز امیدواری کرد با وجود تنش‌های کنونی، عراق به‌موقع پایبندی خود را به توافق جهانی کاهش تولید نفت به صددرصد می‌رساند.

دبیر کل اوپک همچنین در نامه‌ای خطاب به رئیس‌جمهوری آمریکا اعلام کرد که این سازمان به تنهایی نمی‌تواند همه بار مسئولیت حفظ ثبات در بازار نفت را به دوش بکشد.

تامین سوخت تمام نفتکش‌های ایرانی

در داخل

سنگد اهمیت بی نظیر اقتصاد نفتکش‌ها در خلیج فارس از جمله مواردی است باید در چنین روزهای پر تلاطمی به آن توجه کرد. به گزارش اقتصادسراسرآمد به نقل از باشگاه خبرنگاران، مجید کلانتری کار شناس و اقتصاددان در صنعت نفت و انرژی با اشاره به اینکه کشور در حوزه و فعالیت ساخت نفتکش توانسته به خوبی عمل کند، گفت: خوشبختانه متخصصان وزارت نفت در حوزه‌های ساخت و تعمیرات مشارکت فعالی دارند به

گونه‌ای که ساخت بسیاری از تجهیزات نفتکش‌ها بومی‌سازی شده است.

او ادامه داد: ظرفیت‌های توسعه تجهیزات و بومی سازی نفتکش و با توجه به سیاست‌های اقتصادی مقاومتی توانسته مطلوب عمل کند.

کلانتری اضافه کرد: خوشبختانه ارتقای بهره‌وری مطابق با اصول اقتصاد مقاومتی امسال در اولویت شرکت پایانه‌های نفتی ایران قرار گرفته است.

این کارشناس مسائل اقتصاد و انرژی تصریح کرد: خوشبختانه شرکت ملی نفتکش تجربه خوبی دارد و هم اکنون ناوگان ما با مجموعه لانتره‌های متفاوت فعالیت می‌کنند.

کلانتری افزود: در بخش تامین سوخت بیش از ۹۰ درصد از نیاز ناوگان خود را از داخل تامین می‌کنیم، ضمن آن که در حوزه تعمیر و نگهداری کشتی‌ها نیز ملزومات عمومی از داخل تامین می‌شود.

بر اساس این گزارش تردد در دریا هم مانند خطوط هوایی دارای اسم و رسم خاص خودش است به طوری که محدوده گسترده و دور از دسترس و زیبایی است که کشتی‌ها با انواع مقصدها و دلایل مختلف در آن تردد دارند. اگرچه بسیاری از بیرون این چرخه ممکن است فکر کنند آنچه از قایق و کشتی کوچک و بزرگ باری و نفتکش‌ها در این عرصه تردد دارد، قاعده‌ای خاص ندارد، اما کشتی‌ها هم همانند هواپیماها خطوط مشخص دارند و در غیر این مسیرها قرار نمی‌گیرند و مهم‌تر از همه کشتی‌ها و مالکیت و تردد آن‌ها قوانین خاص خود را دارند.

از قرن‌ها پیش که همه کشورها در آب‌های آزاد دنیا تردد نداشتند و در عین حال قوانین جهانی و پذیرفته شده‌ای برای این حضور در دریا و مدل تردد و سهم هر کشور وجود نداشت، این میزان از سهم و تردد بر اساس قدرت آن کشورها در ناوگان دریایی تعریف می‌شد و بر همین اساس، برداشت از دریا و مسیرهای دریایی در انحصار چند کشور بود. از قرن هفدهم میلادی به بعد بزمزمه "دریا‌های آزاد" برای تمامی ملت‌ها شروع شد تا این انحصارها و خطر‌های دریایی پایان یابد و به این ترتیب در شروع قرن بیستم قوانین دریایی در سطح بین‌المللی تعیین شده بود که البته همین قوانین هم در بسیاری از مواقع از جمله جنگ جهانی دوم بارها نقض شد.

انرژی

محدودیت اوپک برای جبران کمبود عرضه نفت

وزیر انرژی امارات اعلام کرد، در صورت نیاز سازمان کشورهای صادر کننده نفت (اوپک) به هر گونه کمبود نفت پاسخ خواهد گفت، اما این سازمان «محدودیت‌هایی» هم دارد. به گزارش اقتصادسراسرآمد، وزیر انرژی امارات اعلام کرد، در صورت نیاز سازمان کشورهای صادر کننده نفت (اوپک) به هر گونه کمبود نفت پاسخ خواهد گفت، اما این سازمان «محدودیت‌هایی» هم دارد.سهیل المزروعی، در کنفرانسی در ابوظبی گفت: «ما نمی‌توانیم هر میزانی از کمبود عرضه را با ظرفیت تولید ذخیره پر کنیم.»مزروعی گفت، از نظر من وضعیت به گونه ای نیست که نگرانی از کمبود عرضه وجود داشته باشد و میزان تقاضا مناسب است. میزان ذخایر جهانی نفت نیز در حدود متوسط ۵ سال گذشته قرار دارد.وی در خصوص حمله ایران به مواضع نیروهای امریکایی در عراق گفت، وضعیت فعلی وضعیت جنگی نیست و نباید در مورد آنچه در حال رخ دادن است اغراق کرد. «ما شاهد یک جنگ نخواهیم بود.»، آخرین چیزی که ما می خواهیم تنش بیشتر در خاورمیانه است.»

.....

افزایش راندمان نیروگاه‌ها با تبدیل واحدها به سیکل ترکیبی

در صورت تبدیل واحدهای سیکل ساده به سیکل ترکیبی، امکان افزایش ۵ درصدی راندمان نیروگاه‌های کشور وجود دارد. به گزارش اقتصادسراسرآمد، هم اکنون بیش از یکصد واحد حرارتی به صورت سیکل ساده گازی مورد بهره برداری قرار می‌گیرد. به عبارتی در واحدها، سوخت مصرفی (گاز طبیعی یا سوخت مایع) موجب به گردش در آمدن توربین گازی شده و حرارت خروجی آن با دمای بیش از ۶۰۰درجه سانتیگراد وارد هوای پیرامون می‌شود. در واقع در نیروگاه های گازی، ژنراتور توربین گازی برق را تولید کرده‌اما در عین حال انرژی حرارتی موجود توسط محصولات احتراق در خروج از توربین گاز تلف می‌شود.در صورتی که این واحدهای سیکل ساده با اضافه کردن یک واحد بخاری به‌ازای هر دو واحد گازی ، تبدیل به واحدهای سیکل ترکیبی شوند ، می توان با استنفاده از بویلر باز یاب ، از حرارت موجود در گازهای خروجی از توربین های گاز که می‌توانند تا ۶۰۰درجه سانتیگراد دما داشته و مستقیما وارد هوا می‌شوند جلوگیری کرده و از آن‌ها برای تولید بخار آب مورد نیاز در توربین های بخار استفاده کرد.

.....

تعمیرات نیروگاه‌های برق حرارتی

برای پیک مصرف سال ۹۹

تهران - ایرنا- مدیر کل دفتر پشتیبانی شرکت برق حرارتی گفت: ۶۷۴مورد تعمیرات نیروگاه‌های حرارتی به ظرفیت ۹۷ هزار و ۸۰۰ مگاوات در حال انجام است و پیش‌بینی می‌شود تا اردیبهشت ۹۹ به پایان برسد.به گزارش اقتصادسراسرآمد، غلامرضا مهرداد افزود: برنامه تعمیرات نیروگاه‌های حرارتی تسریع‌ا عمای خصوصی و دولتی از نیمه شهریورماه ۹۸ آغاز شده‌است.وی افزود: در مجموع ۶۷۴مورد تعمیرات کوتاه‌مدت و بلندمدت با مجموع ظرفیت ۹۷ هزار و ۸۰۰ مگاوات پیش‌بینی شده‌است که تاکنون ۴۶ هزار و ۶۰۰ مگاوات از برنامه تعمیرات اجرا شده یا در حال اجراست.مهرداد ادامه داد: حدود ۴۸ درصد از برنامه تعمیرات به مرحله اجرا درآمده‌است، زمان پیش‌بینی خاتمه تعمیرات، پایان اردیبهشت ۹۹ است، البته در پایان اردیبهشت نیاز مصرف شبکه کمتر از ۸۰درصد پیک تابستان است و حتی تعویق خاتمه تعمیرات برخی واحدها تا خردادماه نیز مشکلی ایجاد نخواهد کرد.مدیر کل دفتر پشتیبانی فنی شرکت برق حرارتی خاطرنشان کرد:اجرای کامل تعمیرات نیروگاه‌ها توسط شرکت‌های متخصص داخلی انجام می‌شود.

.....

انسداد ۱۰ حلقه چاه غیر مجاز آب در تهران

سرپرست امور منابع آب تهران و پردیس گفت: با انسداد ۱۰ حلقه غیر مجاز در یک هفته گذشته، از برداشت سالانه بیش از ۲۳۵ هزار متر مکعب آب جلوگیری شد.به گزارش اقتصادسراسرآمد، راماحبیبی، گفت: با تلاش گروه گشت و بازرسی، همکاری کارشناسان حقوقی و اخذ دستور قضائی طی یک هفته گذشته ۱۰ حلقه چاه غیر مجاز در محدوده عملکرد این امور در تهران و پردیس در مجموع به عمق ۵۷۷متر با دبی ۱۲ لیتر بر ثانیه پر و مسدود شد.وی با بیان اینکه این تعداد چاه‌ها به جهت اجرای طرح احیا و تعادل بخشی آب‌های زیر‌زمینی و صیانت از منابع طی آن بر شده‌است، افزود: با انجام این عملیات از خروج ۲۲۵ هزار و ۹۹۴ متر مکعب آب سفره‌های زیر‌زمینی جلوگیری خواهد شد.سرپرست امور منابع آب تهران و پردیس تصریح کرد: طی این مدت در بخش آب‌های سطحی دو مورد بررسی تصرات غیر مجاز و در بخش آب‌های زیر‌زمینی، با پیگیری‌های واحد بازرسی، و نظارت نسبت به نصب چهار دستگاه کنتور حجمی هوشمند روی چاه‌های پروانه‌دار اقدام شد.

.....

عرضه انواع فرآورده پالایشی و پتروشیمی

در بورس انرژی

بورس انرژی ایران، میزان عرضه انواع فرآورده پالایشی و پتروشیمی خواهد بود.به گزارش اقتصادسراسرآمد، رینگ داخلی بورس انرژی، چهارشنبه، ۱۸ دی‌ماه شاهد عرضه کالاهای آیزورسیاکل پالایش نفت بندرعباس، آیزورسیاکل، آیزوفید، بلندپنگ نفتا حلال ۴۱۰، حلال ۴۰۴ و نفتای سنگین تصفیه نشده پالایش شمشیر، برش سنگین پتروشیمی جم، پنتان پلاس پتروشیمی پارس، ریفورمیت و هیدروکربن سنگین پتروشیمی بوعلی سینا، سی‌اس‌او پالایش نفت شازند و نفتای سبک و نفتای سنگین پالایش نفت تهران است.بزنزین اکتان ۸۷ (محموله دریایی) و نفت سفید شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، حلال ۴۰۲ عمده پالایش نفت کرمانشاه، حلال ۴۰۲ پالایش نفت اصفهان، گاز مایع مجتمع گاز پارس جنوبی (شرکت ملی گاز ایران)، نفتا پالایش نفت آبادان و نفتای میانی شرکت نفت ستاره خلیج‌فارس در رینگ بین‌الملل بازار فیزیکی بورس انرژی ایران عرضه می‌شود.